

Politieke Markt

Vergadering van 18 januari 2022
Programma - Omgevingswet

Raadsvoorstel Bindend adviesrecht van de gemeenteraad

Auteur

Lisanne Pilon

Overlegd met

Piter Reitsma

Portefeuillehouder

B. Harmsma

Andere betrokken portefeuillehouders

T. Bijl

Samenvatting

Dit raadsvoorstel gaat over de invulling van de adviesrol van uw raad bij concrete en complexe aanvragen voor omgevingsvergunningen die in strijd zijn met het omgevingsplan. Het zogenoemde bindend adviesrecht. Het bindend adviesrecht is een nieuw instrument onder de Omgevingswet en vervangt de huidige verklaring van geen bedenkingen. Aan uw raad wordt voorgesteld om gebruik te maken van dit nieuwe instrument en de lijst behorend bij dit raadsvoorstel vast te stellen. In deze lijst staan gevallen waarvoor het bindend adviesrecht van de gemeenteraad nodig is. Het voorstel is een geactualiseerde versie van de huidige verklaring van geen bedenkingen die aansluit op de praktijk. Ook speelt het voorstel in op de boogde rol van de raad onder de Omgevingswet. Doordat het bindend adviesrecht een instrument is onder de Omgevingswet, mag het pas gebruikt worden op het moment dat de wet in werking is getreden. Uw raad dient bij het bepalen van de lijst mee te wegen dat onder de Omgevingswet omgevingsvergunningen in principe binnen 8 (plus eventueel 6) weken moeten worden verleend. Om deze termijn te halen kan dit mogelijk gevolgen hebben voor de vergadercyclus van uw raad.

Beschrijving

Inleiding

De Omgevingswet treedt op 1 juli 2022 in werking en biedt de raad nieuwe instrumenten. Om uw raad gebruik te kunnen laten maken van deze instrumenten, zal uw raad vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet over bepaalde onderdelen besluiten moeten nemen. Dit raadsvoorstel gaat over de invulling van de adviesrol van uw raad bij concrete en complexe aanvragen voor omgevingsvergunningen die in strijd zijn met het omgevingsplan. Het zogenoemde bindend adviesrecht. Bij het bindend adviesrecht geeft uw raad advies aan het college over een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Het college kan dan de omgevingsvergunning niet zelfstandig afdoen. Bij een negatief raadsadvies mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen. Het bindend adviesrecht onder de Omgevingswet vervangt de huidige verklaring van geen bedenkingen.

Het bindend adviesrecht mag alleen van toepassing worden verklaard bij activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan. Deze activiteiten worden aangeduid als 'buitenplanse omgevingsplanactiviteiten'. Als uw raad gebruik wilt maken van het bindend adviesrecht, dan moet u een lijst met gevallen vaststellen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is. Aan uw raad wordt voorgesteld om van deze mogelijkheid gebruik te maken en de lijst behorend bij dit raadsvoorstel vast te stellen.

Voorstel

Een door uw raad vastgestelde lijst van gevallen waarvoor het bindend adviesrecht geldt.

Argumenten

1.1 De huidige verklaring van geen bedenkingen komt te vervallen.

Onder de huidige wetgeving heeft het college in sommige gevallen een instemming van de gemeenteraad nodig voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Deze instemming wordt de verklaring van geen bedenkingen genoemd. Onder de Omgevingswet vervalt de verklaring van geen bedenkingen. Daarvoor in de plaats komt het bindend adviesrecht. Als de raad geen lijst vaststelt waarvoor bindend advies vereist is, dan heeft het college nooit instemming van de raad nodig voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

1.2 Het voorstel is een geactualiseerde versie van de huidige verklaring van geen bedenkingen die aansluit op de praktijk.

Door de raad is in 2017 een lijst vastgesteld met categorieën waarvoor de raad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven. Deze lijst is als uitgangspunt gebruikt voor de nieuwe lijst met gevallen waarvoor bindend advies van de raad noodzakelijk is. Voorgesteld wordt om bij de nieuwe lijst twee inhoudelijke wijzigingen door te voeren. De twee inhoudelijke wijzigingen hebben betrekking op het schrappen van de bepaling omtrent het realiseren van een plattelandswoning en het wijzigen van de bepaling over woningbouwprojecten binnen de bebouwde kom (van 7 woningen naar 11 woningen). Deze wijzigingen zijn nodig zodat de lijst actueel is en aansluit op de praktijk. Het overige gaat om redactionele wijzigingen ten behoeve van de leesbaarheid en duidelijkheid. Voor een uitgebreide toelichting op de wijzigingen zie de toelichting die als bijlage bij dit raadsvoorstel is toegevoegd.

1.3 Het voorstel speelt in op de beoogde rol van de raad onder de Omgevingswet.

De raad heeft onder de Omgevingswet een kaderstellende rol en stuurt op hoofdlijnen. Daarnaast is één van de doelstellingen van de Omgevingswet een eenvoudig en snel besluitvormingsproces voor de burgers. Voor alle omgevingsvergunningen zal dan ook het uitgangspunt zijn dat de beslistermijn 8 weken is. Het bindend adviesrecht van de raad is daarom gereserveerd voor grote en ingrijpende ruimtelijke ontwikkelingen. De huidige verklaring van geen bedenkingen van Steenwijkerland hanteert al dit uitgangspunt. Doordat het voorstel gebaseerd is op de huidige lijst, behoudt uw raad invloed op initiatieven die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de fysieke leefomgeving.

2.1 Het bindend adviesrecht mag pas door de raad worden gebruikt onder de Omgevingswet.

Vooralsnog gaan we ervan uit dat op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking treedt. Indien de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt uitgesteld, betekent dit ook dat de lijst nog niet in werking treedt. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft de verklaring van geen bedenkingen van kracht.

Kanttekeningen en risico's

1.1 We moeten nog ervaring opdoen met de Omgevingswet.

De Omgevingswet en het bindend adviesrecht zijn nieuw. Het is onzeker hoe één en ander in de praktijk zal uitpakken. Er kan aanleiding zijn om de lijst na inwerkingtreding van de Omgevingswet aan te vullen en/of te wijzigen. De lijst zal dan opnieuw ter vaststelling worden voorgelegd aan uw raad. Het blijft voor de raad te allen tijde mogelijk om het adviesrecht aan te passen, te actualiseren of zelfs in te trekken.

1.2 Uw raad is niet verplicht om een lijst vast te stellen waarvoor bindend adviesrecht is vereist.

Uw raad kan ervoor kiezen om het instrument bindend adviesrecht te gebruiken. Stelt de raad geen lijst vast waarvoor bindend advies van de raad vereist is, dan hoeft het college straks nooit naar de raad voor instemming bij omgevingsvergunningen. Uw raad heeft dan geen invloed meer op initiatieven die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de fysieke leefomgeving.

Duurzaamheid en social return

Afhankelijk van de aanvragen, zal het duurzaamheidsaspect beoordeeld worden.

Financiële toelichting

n.v.t.

Uitvoering en planning

Met dit voorstel wordt geanticipeerd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zodat het adviesrecht van de raad vastgelegd is. Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, zal het adviesrecht van de raad overeenkomstig de lijst gaan werken. Omgevingsvergunningen die dan worden ingediend die strijdig zijn met het omgevingsplan én vallen binnen de activiteiten die zijn benoemd in de lijst van de raad, zullen voor advies worden voorgelegd aan de raad. Bij een positief advies kan vervolgens het college de omgevingsvergunning verlenen.

Reguliere procedure van toepassing

Benadrukt dient te worden dat ook bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten de reguliere procedure van toepassing is. Dat wil zeggen een uiterste proceduretermijn van 8 weken met een mogelijkheid van een éénmalige verlenging met 6 weken na het indienen van een vergunningsaanvraag. Er zijn enkele gevallen waarbij de termijn kan worden verlengd, onder meer op verzoek van de aanvrager of als het bevoegd gezag dat beslist, vanwege aanzienlijke gevolgen op de omgeving en mogelijke bedenkingen van belanghebbenden.

Uw raad dient bij het bepalen van de lijst waarvoor bindend advies vereist is mee te wegen dat de Omgevingswet als doel heeft om besluitvorming over initiatieven sneller en overzichtelijker te laten verlopen. Daarnaast is het van belang om hierbij na te denken over de mogelijke consequenties voor de vergadercyclus van de raad, om te kunnen voldoen aan het behalen van de termijn van 8 (plus eventueel 6) weken. Vanaf 2017 tot heden is het 12 keer voorgekomen dat de raad een verklaring van geen bedenkingen moest afgeven. De lijst van waarvoor bindend advies vereist is, is gebaseerd op de verklaring van geen bedenkingen. Daarom wordt verwacht dat ongeveer 2 à 3 keer per jaar het bindend adviesrecht van toepassing zal zijn.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Vast te stellen dat het bindend adviesrecht van de raad geldt voor de categorieën van gevallen zoals verwoord in bijlage I van dit voorstel (conform artikel 16, 15a, lid b, onder 1 van de Omgevingswet).

Dit besluit in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.